

Informatiebulletin

2008 / 07 / 4

Inhoud

Informatiebulletin Stelselwijziging Certificatie
Arbeidsomstandigheden

Informatiebulletin rondom stelselwijziging

Het nieuwe stelsel

Al sinds 1991 maakt het ministerie van SZW intensief gebruik van het private systeem van accreditatie en certificatie. Dit systeem heeft het borgen van veilige en gezonde arbeidsomstandigheden tot doel. In het huidige stelsel werd dit doel onvoldoende bereikt. Daarom wordt het vernieuwd. Alle wettelijk voorgeschreven certificaten (23 werkvelden) op het gebied van arbeidsomstandigheden worden ondergebracht in een nieuw stelsel met gelijke uitgangspunten en verbeterd toezicht. Door de huidige normen aan te passen ontstaat er een heldere verdeling van taken en verantwoordelijkheden voor alle betrokken partijen. De invoering van het nieuwe certificeringstelsel start in 2009 en is halverwege 2011 afgerond.

Projectteam

Om de invoering van het nieuwe stelsel zo goed mogelijk te laten verlopen zijn alle activiteiten die nodig zijn om het nieuwe stelsel te realiseren ondergebracht in een project. Marcel Wilders is aangesteld als projectleider. Het projectteam bestaat verder uit de volgende mensen:

Deelprojectleiders:

- Totstandkoming werkveldspecifieke documenten: B. Bennink
- Maatwerkovereenkomst SZW-RvA: M. Wilders
- Heraanwijzing, procedures en informatie-uitwisseling en financiële consequenties: J. Mook
- Aanpassing wetgeving: N. Veendam
- Handhavingsbeleid: J. Mook
- Communicatie: M. Wilders
- Projectsecretaris: Marion Mollen

De belangrijkste wijzigingen in het nieuwe certificeringstelsel zijn:

- De modeldocumenten geven de randvoorwaarden aan waaraan alle werkveldspecifieke certificatieschema's schema's (WSCS) en de schema's voor aanwijzing en toezicht (WSSAT) moeten voldoen
- De beheerstichtingen zijn verantwoordelijk voor de werkveldspecifieke uitwerkingen en leveren die voor vaststelling op aan SZW
- SZW beoordeelt de schema's inhoudelijk en vraagt de Raad voor Accreditatie (RvA) om een toetsbaarheidscontrole. Uit beiden kunnen aanpassingen volgen
- De minister stelt de inhoud van de schema's vast die vervolgens wettelijke kracht krijgen
- Voor aanwijzing vraagt de certificerende en keuringsinstelling (CKI) zelf een beoordeling bij de RvA aan. Een positieve (beoordeling) is voorwaarde voor aanwijzing. De aanwijzing is in principe voor bepaalde tijd
- Na aanwijzing door de minister voert de RvA periodieke controle beoordelingen uit. Beoordeeld wordt alleen op basis van de door de minister vastgestelde schema's en geldende wettelijke voorschriften
- IWI houdt steekproefsgewijs toezicht voor de minister en indien daartoe aanleiding is. IWI toetst eveneens op basis van de vastgestelde schema's.
- De verantwoordelijkheidsverdelingen, de eisen, de sancties en de informatiestromen worden transparanter uitgewerkt
- De kosten voor de beoordelingen van de RvA bij de overgang van het oude naar het nieuwe stelsel worden door SZW gefinancierd. Daarna dragen de CKI's de kosten die nodig zijn om inkomsten te verwerven op een specifiek werkveld

Workshops met beheerstichtingen

Op 26 maart en 3 juni zijn twee workshops georganiseerd voor de beheerstichtingen. Hiermee worden zij op basis van hun eigen behoefte ondersteund bij de uitwerking van de modeldocumenten. De workshops zijn goed bezocht door beheerstichtingen en andere betrokken partijen. Ook werd er een concrete uitwerking van het modelschema voor aanwijzing en toezicht behandeld. Er zullen meer van deze workshops voor de beheerstichtingen worden georganiseerd door SZW. Hiermee wordt tevens uniformiteit tussen de schema's bevorderd op die aspecten waar dat ook nuttig is.

Symposium stelselwijziging certificatie arbeidsomstandigheden

Op 22 april heeft het ministerie SZW een symposium over het nieuwe stelsel georganiseerd. Tijdens dit symposium zijn leden van de CCvD, de beheerstichtingen, de CKI's, de RvA en alle andere belanghebbenden ingelicht over dit project. Het symposium is door ongeveer 100 personen bezocht. Tijdens verschillende presentaties zijn de aanwezigen geïnformeerd over de voorziene wijzigingen, de taakverdeling tussen alle partijen, de tijdsfasering en de kosten. Tijdens en na de presentaties zijn vele vragen en opmerkingen van deelnemers besproken. Enkele belangrijke vragen en antwoorden vindt u hieronder.

Enkele vragen op het symposium

Hoe wordt de stelselwijziging gefinancierd?

De overheid financiert alleen de transitie van het oude stelsel naar het nieuwe stelsel. Beheerstichtingen kunnen hiervoor subsidie aanvragen. Meer informatie voor het aanvragen van deze subsidie kunt u verderop in dit informatiebulletin terugvinden. De CKI's dragen echter daarna zelf de kosten van de (controle)beoordelingen door de RvA.

Welke stappen worden de komende tijd nog ondernomen?

De modeldocumenten worden door de beheerstichtingen verder uitgewerkt. Deze documenten worden door het ministerie van SZW inhoudelijk beoordeeld waarna de beheerstichtingen eventueel het schema aanpassen. Na de eventuele aanpassing vraagt SZW aan de RvA om een technische toetsbaarheidstoets uit te voeren waarna de documenten, indien nodig, nog een keer aangepast kunnen worden. Tot slot stelt SZW de modeldocumenten vast en neemt de verwijzing naar de schema's in de ARBO-regeling op waarna deze rechtsgeldig zijn.

Is er een financiële tegemoetkoming voor het ontwikkelen van de nieuwe schema's?

Voor het ministerie van SZW is de medewerking van de beheerstichtingen om de modeldocumenten werkveldspecifiek te maken erg van belang. Daarom biedt SZW de beheerstichtingen de mogelijkheid voor het aanvragen van een subsidie. Na invoering van het nieuwe stelsel onderhouden de beheerstichtingen de schema's uit eigen middelen afkomstig uit opdrachten van de CKI's.

Waarom is de stelselwijziging nodig?

Voor de beantwoording van deze vraag moeten we even terug naar de oorsprong van certificatie en accreditatie. Het zijn instrumenten die in een private context zijn opgekomen uit een behoefte van bedrijven om zichzelf door onafhankelijke derden te laten toetsen. Met andere woorden, het commerciële belang van de certificaathouder lag geheel in lijn met dat van de certificaatverlener. Dit instrument was voor SZW begin jaren negentig aantrekkelijk toen het zocht naar manieren om partijen in het veld meer eigen verantwoordelijkheid te geven voor de zorg voor goede arbeidsomstandigheden, gedetailleerde regels te voorkomen en maatwerk mogelijk te maken. Vanaf dat moment is certificatie ingezet om een publiek belang te dienen, zonder dat daarmee altijd ook een commercieel doel van de certificaathouder gediend werd. De ervaring heeft geleerd dat in die gevallen de standaard correctiemechanismen van het huidige stelsel niet altijd voldoende krachtig zijn. Blijkbaar zijn aanvullende stappen

nodig om te voorkomen dat commerciële belangen ertoe leiden dat het doel van certificatie uit zicht raakt. De maatschappij verwacht dat toepassing van certificatie de garantie biedt dat arbo-risico's worden voorkomen. De stelselwijziging heeft als doel dit binnen bereik te brengen.

Weten we zeker of de schemabeheerders schema's opleveren die de CKI's als uitvoerder kunnen hanteren?

Er zullen drie pilots uitgevoerd worden. Deze pilots betreffen schema's over personen, systemen en productcertificaten. Waarschijnlijk worden het drukapparaat, deskundig toezichthouder asbestverwijdering en arbodiensten.

Heeft de projectgroep van het ministerie ook een klankbord vanuit de aanwezigen?

Tijdens het symposium is door de aanwezigen aangegeven dat er behoefte is aan een klankbordgroep. De klankbordgroep is een manier om met alle betrokkenen (via hun vertegenwoordiging in de klankbordgroep) contact te houden, problemen te signaleren en oplossingen te bedenken gedurende de voortgang van het project. Op dit moment is het ministerie partijen aan het benaderen voor deze klankbordgroep.

Hoe verhouden de kosten voor accreditatie zich tot beoordelingskosten?

SZW heeft met de RvA de afspraak gemaakt dat voor zover beoordelingseisen overlap vertonen met accreditatie eisen, deze niet opnieuw beoordeeld hoeven te worden. Voorwaarde is dat de accreditatie redelijk recent is en relevant voor het werkveld waarop de beoordeling plaats vindt. Het is de verwachting dat de eisen voor de schema's van aanwijzing en toezicht in aanzienlijke mate overlap vertonen met accreditaties waarover aangewezen instellingen beschikken. De extra kosten voor beoordeling ten opzichte van bestaande accreditaties zullen dus beperkt blijven.

Beheerstichtingen werken modeldocumenten uit

De door het ministerie van SZW ontwikkelde basis modeldocumenten zijn in februari 2008 aan de beheerstichtingen toegezonden. Aan de beheerstichtingen is vervolgens gevraagd om deze documenten voor elk werkveld verder uit te werken in werkveldspecifieke certificatieschema's en schema's voor aanwijzing en toezicht. Hiervoor kunnen zij bij de directeur Arbeidsomstandigheden van SZW maximaal €40.000 subsidie aanvragen. Over de details zijn de beheerstichtingen schriftelijk geïnformeerd. De meeste beheerstichtingen hebben zo'n aanvraag ingediend en zijn al begonnen met de uitwerking die 1 oktober 2008 klaar moet zijn. Op verzoek van de beheerstichtingen organiseert SZW werkbijeenkomsten waar zij interpretatievragen en oplossingen met elkaar uitwisselen. Dit draagt tevens bij aan uniformering daar waar dat nuttig is.

Uitzondering werkvelden

De stelselwijziging geldt in principe voor alle 23 werkvelden. Echter, voor de springmeesters, schietmeesters en gasdeskundigen tankschepen is een uitzondering gemaakt. Deze werkvelden zijn te klein om economisch zelfstandig te kunnen opereren. SZW gaat in overleg met deze werkvelden na of er andere vormen van

deskundigheidsborging mogelijk zijn. Voor de werkvelden waarvoor geen beheerstichting is of waarbij de EU geen nationale invulling toelaat, werkt SZW zelf de schema's uit.

Overeenkomst Raad van Accreditatie

Deze zomer wordt met de Raad voor Accreditatie een overeenkomst afgesloten. Dit contract gaat over de activiteiten die de Raad in opdracht van SZW uitvoert onder het huidige stelsel, ter voorbereiding op het nieuwe stelsel en al dat wat nodig is om het nieuwe stelsel door te voeren. Hiermee worden alle uitvoerbaarheidstoetsen en eerste beoordelingen aan de nieuwe schema's door SZW gefinancierd.

Vervolgstappen

Activiteit	Planning
Uitwerken werkveldspecifieke documenten	Tot oktober '08
Beoordeling werkveldspecifieke documenten door SZW	Oktober – november '08
Beheerstichtingen voeren eventuele aanpassingen door op verzoek van SZW	Oktober – december '08
Raad van Accreditatie voert de uitvoerbaarheidstoetsen uit	November '08- april '09
Verwijzingen worden naar schema opgenomen in de regelgeving	December '08 – juni '09
Schema's/nieuwe wetgeving worden van kracht	April '09 – juli '09
Raad van Accreditatie beoordeelt maximaal maanden hierna op verzoek van CKI	Maart '09 – december '09
Raad van Accreditatie voert reguliere jaarlijkse beoordeling uit	Mei '09- december '10
Beoordeling corrigerende maatregelen	Februari '10 – april '11
Aanwijzingen onder nieuwe schema's	Voorjaar 2011

Meer informatie

Om de stelselwijziging met succes in te voeren is de kennis, expertise en de ervaringen van alle betrokken partijen noodzakelijk. Het ministerie SZW heeft hierbij ook een faciliterende rol. Zo zullen in de toekomst meerdere workshops georganiseerd worden en wordt u via informatiebulletins op de hoogte gehouden. Graag horen we van u welke onderwerpen u in het informatiebulletin belicht wilt zien. Ook plaatsen we graag informatie over ervaringen en interessante voorbeelden.

Ook als u vragen heeft, schroom niet om contact met ons op te nemen via projectsecretaris Marion Mollen:

mmollen@minszw.nl

**Ministerie van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid**

Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Aan de nieuwsbrief kunnen geen rechten worden verleend.